Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1030 — Tel. 34-8320 — Preço Cr.$ 2,00

ĮSTEIGTOS 1947 M. São Paulo, 1956 m. Kovo mėn. (Março) 31 d. Nr. 391

Del grižimo i susovietintą tevynę

Ar yra norinčių dabar grižti

Dauguma lietuvių atvyko į Braziliją 1925-1930 metais — vi so maždaug apie 40.000 žmonių. Jie paliko tevynę, matomai, ne tikėdami, kad Lietuva tik ka nu metusį rusų caristinį jungą, karo nualintame krašte besikùriantį, galės greitai ir tvirtai atsisto ti ant koju, kad suteiktų žmonėms geresnio gyvenimo salygas. Radę Brazilijos fazėndose dar sunkesnias salygas negu kad jie turėjo tevynėje, daugelis ju susilaikė nuo grižimo atgal tik todėl, kad neturėjo kelionei pini gų. Taip ir paliko jie čia vargą vargti, tikėdamiesį užsidirbsią pi nigų ir grištą veliau. Noras grįž ti pas daugelį lietuvių nebuvo užgesės, bet prasidėjęs karas bu vo grižimui užtrenkės durys. Po karo daug kas pasišovė grižti, o daugelis ju užsiregistravo kelionei ir laukia eilės. Iš pasikalbėji mo su jais aiškėja, kad daugu ma, jų nors ir nematę ir nepa tyrę esamos dabar tevynėje sant varkos ir žmonių gyvenimo, vie nok ji giria, laiko nepalyginamai geresnių už Brazilijos gyvenimą, ir, tais sumetimais, nori grižti. Žinant, kad dabar Lietuvą valdo sovietų Rusai, noras grižti del gero gyvenimo nera labai girtinas, bet anot tos patarles — "žu vis ieško kur gyliau, o žmogus kur geriau" — jis nera smerkti nas, juo labiau, kad jie ir čia gyvena ne savoje o svetimoje valstybėje. Daug kilnesnis jaus mas tų, kurie nori grižti, kad pri sidetų prie tėvynės geresnio ry tojaus kùrimo. Bet ir vieni ir ki ti, prieš išvykstant, turi rimtai apsigalvoti. Tikintieni, rasią tėvy nėje gerą gyvenimą, turi surink ti žiniu ar gyvenimas tėvynėje yra geras ar blogas, o antrieji — ar jie savo kilnius tevynei pa sišventimo norus, dabartinėse jos salygose, galės įgyvendinti. Ryšy su dabar Sovietų Rusų smarkiai per savo agentua ir per siuntinėjamą laikraštį "Už Sugrižimą Į Tėvynę" varoma pro-pagandą, norinčių grižti skaičius gali didėti. Taip pat Sovietų va dų per XX Komunistų Kongresą mesti propagandiniai pareiški mai dėl jų politikos keitimo, gri žimo norus irgi gali paskatinti. Tais sumetimais karštai užsidegusiam noru grižti, ir tiems ku riems dar tuos norus ,tebeûgdo, no riu patiekti minčių ir faktų, ku rie gal bus naudingi galutinam jų apsisprendimui.

Netikra darbininko padėtis demokratinėje santvarkoje.

Geras gyvenimas yra sup rantamas dviem požiûrais — me džiaginiu ir dvasiniu. Žmonės kalbėdami apie gerą gyvenimą, dažniausiai ji supranta kaip me-džiaginį gerbuvį, kuris priklau so nuo gero uždarbio. Darbo žmogus geru uždarbiu laiko tokį, kurio užtenka jam pačiam ir šeimai gerai pavalgyti, gerai ap sirengti, apmokėti gerą ir gerai mebliuotą butą, nusipirkti laikra štį bei knygą, ir retkarčiais bilietą į teatrą ar kiną, pavaišinti savo svečius ir dar bent kiek atidėti juodai dienai. Bet kai jis visą tą turi, tai, anot Kristaus žodžių — "nevien duona žmogus gyvas yra" — nesijaučia, turi būti, geriau kaip paukštis uždarytas narve, jeigu jis negali patenkinti savo dvasinių ir in dividualiai psichologinių pareika lavymų. Pastoruosius sudaro: ti kėjimo bei sažinės, politinė bei tautinė, spaudos ir kitos laisvės, lygybė su kitais piliečiais prieš įstatymus nuosavybės, judėjimo bei apsigyvenimo, mokymosi, šei mos kùrimo, pilietinio saugumo ir kitos žmogaus bei piliečio tei sės. Visos čia išvardytos laisvės ir teisės ligi 1-mo Pasaulinio Ka ro buvo laikomos tinkamiausiai užtikrintomis demokratinėje sant varkoje. Demokratinė santvarka yra tokia, kurioje valdžios orga nai yra renkami tautos arba pačių žmonių. Visose kitose vals tybių santvarkose tos laisvės ir

... (tąsa 6-tam p.)

ŠVENTU VELYKU proga "Žinios" sveikina visus savo skaitytojus ir remejus!

Telegramos

— Visame pasauly dide lę sensaciją sukėlė dabartinio Sovietu Rusijos komunistų pa rtijos generalinio sekretoriaus Kručevo pareiškimas, kad Sta linas dar prieš savo mirtį no rėjo nužûdyti maršalą Voroši lovą, Molotovą ir patį Kruče vą.

— Amerikoje įvyko Jun gtynių Valstybių, Kanados ir Meksikos "gerų kaimynų" ko nferencija, kurioje dalyvavo prezidentas Eisenhoveris, Ka nados premijeras St. Laurent ir Meksikos prezidentas Cor tines.

— Kaip jau žinoma, ba landžio 18 d. į Angliją su ofi cialiu vizitu atvyksta sovietų nauji diktatoriai maršalas Bul ganinas ir Kručevas. Jų as mens apsaugai patikrinti į Angliją iš anksto atvyko so vietų slaptosios policijos še fas generolas Serov, kuris po kelių dienų išvyko atgal į Maskvą.

— Vietos spaudos žinio mis, Kruppo firma Campo Lim po miestely pirmiesiems fab rikams įdės apie 30 milijonų markių kapitalą. Pirmiausia bus gaminami garvežiai ir di selio sunkvežimiai, o vėliau žemės ûkio mažinos, turbinos įvairús įrankiai ir kt.

— Naujausios žinios iš Argentinos skelbia, kad vaikų paralyžiaus epidemija ma žėja. Paskutinių dienų atvėsęs oras taip pat palengvinęs kovą prieš šią baisią ligą.

— São Paulo mieste CM TC kompanijos autobusų tar nautojai reikalauja atlyginimo pakelimo, grąsindami str eiku. Gi CMTC direkcija pas kelbė spaudoje pranešimą, kad algų pakelimas neįmano mas be tarifų pakelimų, su kuo jokiu bûdu nesutinka mie sto burmistras senatorius Li no de Mattos.

— Amerikos senatas pat virtino projektą, kuriuo ei nant bus paskolinti Brazilijai penki moderniški povandeni niai laivai vietos pakrančių apsaugai bei treniruotei.

— Iš Neujorko pranešama, kad Amerikos demokratų partija galinti išstatyti kandi datų į prezidentus būvusį pre zidentą Harry Truman.

— São Paulo mieste pro jektuojama įsteigti Atominės Energijos Institutas. Sumany mui pritarė gubernatorius Ja nio Quadros. Tuo reikalų jau daromos studijos.

— Iš Rio de Janeiro pra nešama, kad Brazilija užpir ko Š. Amerikoje 250 tonų kvi ečių, už kuriuos bus mokama ne doleriais, bet kruzeirais, kas palengvina prekybą.

— Iš Varšuvos pranešama, kad dėl produkcijos kriti mo anglių kasyklose, atstaty tas iš pareigų komunistinės Lenkijos produkcijos minist ras Piotr Jaroscewicz ir jo vieton paskirtas František Manilka.

— Švedijoje arti Stokhol mo miesto pastatyta nauja ra dio stotis uolose požemyje to kioje gilumoje, kad nei atomi nės bombos sprogimas jos ne galėtų pasiekti. Švedai pasku tiniais metais įsitaisė uolose įškaltuose tûneliuose moder niškai įrengtas sleptuves nuo atominių bombų.

Jokubas (Jack) Šernas iśéjo i pasaulio filmu istorija

Šiuo metu visame pasaulyje rodomas Warner Bros studijos Cinema Scope spalvomis pagamintas filmas "Helen of Troy", kur pagrindinį vaidmenį turi lietuvių kilmės Jakûbas (Jack) Šernas. "Helen of Troy" gamintas pagal "Iliadą" ir vaizduoja prieš 3150 metų vykusį karą tarp Spartos ir Trojos.

Lietuvis aktorius Jack Šernas apdovanojamas lietuviš ku tautiniu kaklaraiščiu, kurį jam užriša aktorius Juozas Kaributas. Juodu susitiko Ho llywoode.

Homeras yra vienas did žiausių pasaulio klasikų. Jis laikomas Europos literatûros tėvu, kurio geniališkumui ne daug kas tėra prilygęs. Jo kû rybą studijuoja viso pasaulio universitetai ir apie jį yra prirašyta tiek straipsnių ir knygų, kad visa surinkus į krúvą vargu sutilptų į septy nių Graikijos miestų bibliote kas, besivaržančius dėl Home ro gimtosios vietos. Todėl ir didžioji Warner Bros filmų studija, imdamosi sukti tą didįjį veikalą, kruopščiai pasi ruošė ir vadovaujančiai rolei pasirinko Jokûbą Šerną, kurio tėvas yra pasirašęs Vasario 16 d. Nepriklausomos Lietuvos atkúrima aktą Vilniuje,

Šių metų sausio 26 d. "Helen of Troy" paleistas iš kart 53 valstybėse, 23-mis kalbomis, 134 miestuose. Filmas paėmė tris įtemptus gamybos metus. Jame dalyvavo tûkstančiai dalyvių ir kainavo apie 6 milionai dolerių. Scenarijui paruošė John Twist ir Hugh Gray. Filmo direktorius Robert Wise. Be abejonės, tokius pinigus investavus į darbą visi nekantriai laukė kokį pasisekimą turės veikalas. Pirmomis dienomis, apytiksliai, gauta po ketvirtis milijono dolerių pajemų kas va karas! Tai yra geresnės įplaukos nei tikėtasi ir mano ma, bus pelningiausias filmas Warner Bros įmonės istorijoj. Hollywoode «Helen of Troy» atsilankiusiųjų skaičiumi vir šijo visus čia rodomus žymia usius filmus, kaip «I'll Cry Tomorow», «Guys and Dolls», «Oklahama», «Man with the Golden arm», «Rose Tattoo»

Visuose Amerikos didmiesčiuose «Helen of Troy» turi gerą pasisekimą. Pav., New Yorke per 4 dienas sunešta per 43.000 dolerių, Bostone per 30,000, Washingtone apie 30 000 ir pan. Buenos Aires (Argentinoj) per tą laiką skaitant doleriais, pajamų gauta apie 20.000, Rio de Janeiro per 40 000, Hong Konge per vieną dieną apie 4.500 dolerių, Briuselyj apie 15.000 dolerių ir t. t.

Visi Los Angeles amerikiečių dienraščiai labai gražiai įvertino «Helen of Troy» ir Jack Šerną. Pav., «Los Angeles Examiner» filmų recenzentas Kay Proctor rašo: «Iki šios dienos aš dar nebuvau matęs nieko geresnio ar prilygstančio šiam savo didybe, spalvingumu ir tviskančiu veiksmingumu».

Filmas tikrai rekomenduotinas pamatyti visiems.

Mums, lietuviams, džiugu, kad pagrindiniu istorinio filmo dalyviu yra Jokûbas Šernas. Daugeliui įdomu, kuo jis save laiko, koks jis yra gyvenime ir t. t. Aš jį buvau sutikęs kelis kartus ir nors jisai nemoka lietuviškai, bet lietuviais rodo daug simpatijos, su lietuviais norėtų artimiau susipažinti ir galvoja išmokti lietuviškai. Jo biografijoje aiškiai parašyta, kak gi męs Kaune, Lietuvoje, užaugęs Paryžiuje, turi Prancúzijos pilietybę, vedęs įtalę.

Svečiuodamasis pas Jokúbą (Jack) Šerną Hollywoode maloniai nustebau jo bute radęs, pačiose garbingiausiose saliono vietose, Los Angeles lietuvių kultûrininkų jam suaukotus lietuviškus dalykus. Jo žmona italė, bet labai palanki lietuviams ir man pažadėjo nuolatos priminti italų žurnalistams, kurie kartais aplanko juos, kad tie savo spaudoje teisingai prisimintų Lietuvos vargus, lietuvius.

Juo mes nuoširdžiau bendrausime su didelio artisto Šerno šeima, juo jis ryškiau jaus lietuvių jausmus, tuo labjau jį pakreipsime į savo pusę. Ir teisingai daro Kalifornijos lietuviai, ruošdamiesi jį iškilmingai pagerbti ir artimiau su juo susipažinti.

A. Gustaitis

— Kai gero drabužio reik,
Pas savo tautietį eik! —

SIUVĖJAS
Juozas Karpavičius
Av. São João, 233 S. Paulo

MALHAS DULIN

Tiesiog iš Fabriko — vartotojams, be tarpininkų
Moteriškų megstinių didžiausias ir aukščiausios rûšies pasirinkimas
Taip pat išpildom sulig užsakymo bet kokį modelį ir didį
Kainos prieinamiausios
ir Jûsų patogumui trys krautuvės:
Rua D. José de Barros, 75 — Tel. 34-3067
Rua 24 de Maio, 207 - 5.° s. 52 - Tel. 34-9004
Rua Augusta. 2558 — Tel. 8-9829
São Paulo

Glaçúcar

União

Neapčiuopiamas cukrus tinkamas paruošimui kremams, ledams, saldumynams, ir t. t.

UM PRODUTO DA
CIA. UNIÃO DOS REFINADORES
Açúcar e Café
S. PAULO - SANTOS - LIMEIRA

PARQUE DAS NAÇÕES RAJONE

Parque das Nações rajone "Žinios" parduodamos pp. Buragų krautuvėje.

Plokstelės

«ŽINIŲ» Redakcijoj galima įsigyti vieną iš gražiausių plokštelių čia įdainuotų, tai "Kaip rožių žiedai" (tango), kitoj pûsėj "Kur paliko jaunystė..."

— Rusų turistai, viso 101 asmuo, atvykę į Romą, aplankė Vatikano muziejų ir šv. Petro baziliką.

O Brasil... precisa cada vez mais da produção agro-pecuária!

O Governo Federal conhece essa necessidade e porisso determinou o prosseguimento das obras da Rêde de Viação Paraná-Santa Catarina. Já iniciou a construção da grande ponte rodo-ferroviária sôbre o rio Ivahy e o acabamento do leito da estrada em demanda de Umuarama.

Não póde existir produção sem transporte. É porisso que estas medidas justificam e consolidam o êxito crescente das cidades-modêlo...

CIANORTE e UMUARAMA

realizações da Cia. Melhoramentos Norte do Paraná a maior emprêsa colonizadora da América do Sul.

Matas virgens de madeiras de lei entremeadas de extensos palmitaes. Altitudes superiores a quinhentos metros. Ótimas aguadas. Áreas apropriadas para fazendas mixtas. Todos os lotes são servidos por estradas de rodagem com conservação permanente.

LONDRINA

MARINGÁ

CIANORTE

UMUARAMA

UMUARAMA

Situada no Núcleo Cruzeiro e servida por uma rêde de estradas de 600 kms. Será o centro de uma grande zona com cêrca de duzentos mil alqueires de terras. Planejada por técnicos especializados para uma população de 100.000 habitantes. Aeroporto aprovado pelo D.A.C.. Farmácias, hotel, serraria, olaria e diversas casas comerciais.

Lotes agrícolas, chácaras e datas urbanas.

É chegado pois o momento para V. participar do progresso do Norte do Paraná. Não hesite, decida-se enquanto é tempo.

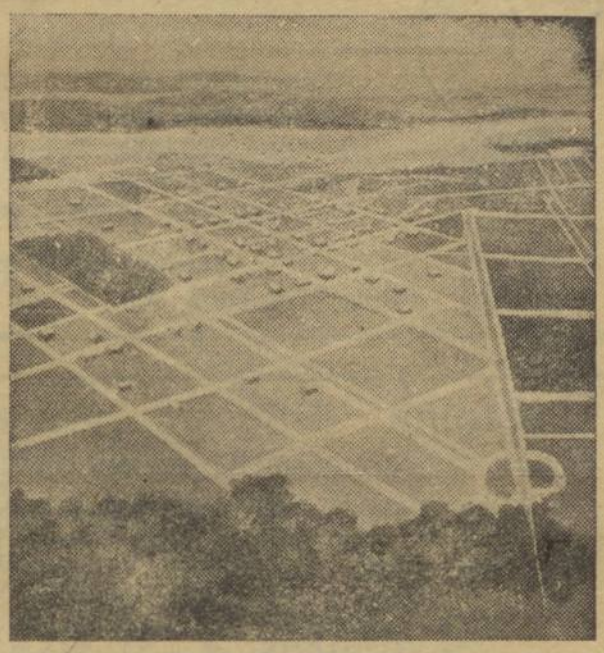

CIANORTE

Planejada e arruada obedecendo os mais modernos padrões. Abastecida de água potável. Praças, parques, hospitais, hotéis, escolas e adiantado conjunto de estabelecimentos comerciais. Serrarias e olarias. Moderno aeroporto aprovado pelo D.A.C., conta com aproximadamente 500 casas.

AMÉRICA

CIA. MELHORAMENTOS NORTE DO PARANÁ

A MAIOR EMPREZA COLONIZADORA DA AMÉRICA DO SUL

Escritórios: São Paulo - Rua São Bento, 329 - 8.o andar - Fone: 33-4561
Londrina - Maringá - Cianorte - Umuarama

Inscrição N. 7, do Registro Geral de Imóveis, da Comarca da Fóz do Iguaçú, de acôrdo com os Decretos-Leis N. 58 de 10-12-1937 e N. 3079 de 15-9-1938.

Corretor autorizado Snr. Stasys Vancevicius
Escrit. Rua Florencio de Abreu, 157 - 2.º conj. 204 - Tel. 35-9528
São Paulo

Kinta Lietuvos gyvuliai ir paukščiai

"Medžioklės ûkio valdybos viršininko" Viktoro Bergo tikinimu, iš Tolimųjų Rytų į Lietuvą atvežta 18 Sibiro stirnų, kurios išleistos į Širvintų ir Šešuolių miškus, 32 fazanai iš Bulgarijos kuriuos tikima sėkmingai įsikursiant Lietuvoje, numatoma gauti elnių partiją iš Altajaus. 1955 m. buvo gauta dėmėtųjų elnių partija, kuri įkurdinta prie Kauno Dubravos draustinėje. Dėmėtieji elniai gerai aklimatizavosi. Šiemet numatyta įsivežti taurinių elnių, o iš Archangelsko srities baltųjų tetervinų. Įvežtosios kanadinės audinės įkurdintos Šventosios aukštupyje, kur joms veistis yra pačios tinkamiausios sąlygos. 1948 m. gauta bebrų partija įkurdinta Šešuolių miške. Tetušės upėje, Vokės upėje ir kitur Bebrai dabar gana plačiai išsiplatinę. Šiemet peržiemojo pernai atvežtos andatros, kurios sėkmingai įsikuria. Šiemet pakartotinai numatoma įsivežti apie 200 Sibiro voveraičių ir per 100 audinių. Audinės bus išleistos į Minijos upę. Su laiku Lietuvos fauną numatoma praturtinti naujomis žvėrių ir paukščių rūšimis. Žuvinto ežere, kur prieš 20 metų apsigyveno dvi gulbės, dabar jų skaičius rezervate, priklausančiame Mokslų Akademijai, pakilo jau iki 100. Vasaros metų gulbės dažnai galima matyti meldynuose.

— Šiemet Vasario 16-ją dieną, keliomis dienomis prieš ją ir vėliau ruošiamasi tinkamai paminėti metinę Lietuvos neprikla usomybės sukaktį. Vliko prezidiumo atsišaukimą paskelbė lietuvių spauda ir lietuviškosios radijo valandėlės. Šiemet stengiamasi kiek galint plačiau su Lietuvos byla supažindinti svetimuosius. Mūsų tautiečiai prašomi Eltai siųsti pasirodžiusius svetimųjų spaudos atsiliepimus.

Žinios

Vienas egzempliorius — Cr. 2,00
Prenumerata metams — Cr. 100,00
Uzsienyje — dol. 5
Pinigus siusi:

Alexandre Bumblis
Av. Tiradentes, 1030, São Paulo Brasil

Composto e impresso:
Av. Tiradentes, 1030 S. Paulo

Gyvenimas pavergtoj Lietuvoj

— Inturkės miestelyje, Moletų apylinkėje, Tiesos pranešimu, veikianti "ambulatorija be gydytojo". Iki 1953 m. čia dirbęs gydytojas, tačiau nežinia dėl kokios priežasties jis iš Inturkės buvęs iškeltas. Mokytojas St. Saldūnas prašo sveikatos apsaugos ministerijos atsiųsti gydytoją.

— Pensininkas M. Mogilovas Panevėžyje turi bėdos su savo krosniu, kuri dar 1954 m. pradžioje sugriuvusi ir iki šiol jokios butų ūkio valdibos neprisiruošiančios jos pataisyti. Šaltas tuo atžvilgiu esąs ir Panevėžio komunistų partijos komitetas.

— Tiesa pripažįsta, jog Raudondvary, Garliavoje, Vendžiogaloje ir kitur pakaunėje daugelis vaikų nelanko mokyklų. Vieni esą neturi kuo apsiauti, antriems pėstiems pertoli eiti, trečia — mokyklos blogai aprūpintos kuru.

— Gruodžio 27 d. Tiesoje per du puslapiu įdėta tokia antraštė: — "TSKP XX su važiavimo garbei sukaupkime daugiau vietinių trąšų!"... Tai "garbei" viskas tinka.

— Grafas Zubovas, agronomijos mokslų daktaras, dabar Jonavos rajono Komunarų kolchozo pirmininkas.

— Gruodžio 21 Tiesoje redakcija deda pataisymą, kur pataisoma laikraštyje kadaise blogai surinkta drg. Mažylio pavardė. Girdi, "darbuotojas, padaręs korektūros klaidą, nubaustas".

— A. Sodeika, operos dainininkas, rašydamas apie 35 m. sukaktį nuo pirmosios "Traviata" pastatymo Kaune, užsimena ir apie savo «nelengvą kelią į operos meną». Esą «nuo pat vaikystės turėjau kovoti dėl duonos kąsnio. Ypač sunku buvo dirbti patekus į Š. Amerikos fabrikus, kur paprasto darbininko įtempimą savo jaunom jėgom vos vos pakeldavau». Jam, girdi, «geriausias sąlygas augti, tobulėti» suteikė «laisvoji tarybų Lietuva».

— Kodėl kolchozuose blogi derliai, kolchozų pirmininkų suvažiavime Vilniuj paaiškino kolchozininkas Apyvala. Jo žodžiais, — «mes nuimame negausius derlius todėl, kad blogai įdirbame ir patręšiame žemę, sėjame blogai sėklą». Vadinasi, trūsta priemonių žemei dirbti, neturima jokių dirbtinių trašų, o sėklinius grūdus reikia tiduoti maskoliams.

— K. Ulvydas ir J. Senkus Vilniaus un-to gynę disertacijas.

Akt. A. Radzevičius rašo akt. J. Rudzinskas, kuriam sukakę 50 metų amžiaus. Esą «J. Rudzinskas — menininkas visuomenininkas, menininkas — komunistas, ištikimai tarnaująs liaudies interesams». Vilniuj ta proga buvęs Rudzinskui pagerbti spektaklis.

— T. Černiauskas kriti kuoja dail. V. Dilkos paveikslą «Statyba kolchoze», kur pavaizduoti besijuokią lentas nešą kolchozininkai. Kritikas čia neranda «kaimo tikrovės».

Per 24 valandas

Vienas italų žurnalistas apskaičiavo, kas nutinka vidutinio dydžio žmogui ir jame pačiame vienos paros metu.

Žmogaus širdis suplaka 103.400 kartų perpumpuodama 20.000 litrų kraujo ir per parą jį kūne pakeičia 3.200 kartų. Kaulų smegenyse gimsta apie milijardas kraujo celių. Kvėpuoja žmogus apie 23.000 kartų, įtraukdamas 12.000 litrų oro, per plaučius išvarydamas apie 20.000 litrų kraujo ir per inkstus apie 1.440 lt. Vidutiniškai kasdien suvalgo 1,75 kg. maisto ir išgeria 1.440 lt. skysčio. Organizmas pagamina —,80 lt. seilių ir 1 lt. prakaito, bei 1,50 lt. virškinamųjų sulčių ir išvysto vieną dešimtąją arklio jėgos.

Akių vokai sumirkčioja 12.240 kartų, galvos plaukai paauga pusę milimetro, barzdos — 0,6, nagai — vieną pentadalį. Žmogus ligi užmigimo, jei neserga nemiga ir yra ramios sąžinės, praleidžia 13 min. ir miega apie 8 val. Per parą sutrypčioja maždaug 4 km. kelio, ištaria 3.000 žodžių ir perskaito apie 6.500.

Žmogaus kūnas reikalauja bent 80 gramų proteino, 8 gr. druskos, 1 gr. kalkių, 15 miligramų geležies, 1,3 mgr. vitaminų A, 1,2 mgr. vitaminų B, vaisių su vitaminais C nuo 70 ligi 100 gr, 0,002 mgr. vitamino D ir 3 mgr. vitamino E.

Moters širdis per parą plaka 110.000 kartų, kvėpuoja 25.900 kartų, suvalgo 1,35 kg., išvysto vieną keturiolikt tąją arklio jėgos. Užmigti ima 16 min. ir miega 8 val. 40 min. Žodžių, per parą pasako bemaž triskart daugiau nei vyras, bet, skaito ne daugiau už vyrus.

Patys galesim sau plaukus kirpti

Abraham N. Spanel, International Latex kompanijos kūrėjas, užpatentavo mašinėlę plaukams kirpti. Su ta mašina kiekvienas žmogus gali sau plaukus nusikirpti ir nereikia eiti pas kirpėjus, kurių patarnavimas pastaruoju laiku labai pabrango.

Amerikoj truksta inžinierių pramonej

Amerikos pramonėj 50.000 inžinierių tuoj pat gautų darbo, jei tiek laisvų inžinierių būtų. Dėl inžinierių dirbtuvės varžosi ir moka aukštas algas, kad tik galėtų pavilioti inžinierius iš kitų dirbtuvių.

Vilniaus

Radijo pranešimu, «Kauno radijo mėgėjams kilo mintis įsirengti mieste mėgėjišką televizijos centrą». Šiuo metu jau baigiama montuoti sudėtinga aparatūra, studija, siunčiamoji radijo stotis ir televizijos antena. Pagal savo galingumą Kauno telecentras bus «stambiausias iš esamų mėgėjiškų telecentrų» Sov. Sąjungoje. Ateityje jis galės aptarnauti rajoną, kurio spindulys sieks 70-80 km. Artimiausiu laiku Kauno televizijos centras perduos iš studijos kino filmus ir koncertus. Beto, bus statomas Kaune ir mažas kilnojamasis telecentras, su kuriuo bus perduodamos programos iš teatrų ir stadionų.

CONFECÇÕES ZAPAS
ZAPAS
S. PAULO

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA KELNIŲ DIRETUVĖ «ZAPAS»
São Paulyje.

Pardavimas tik urmu. Puikus pasiuvimas. Didelis pasirinkimas vyriškų kelnių.

Jonas Zapereckas

Telefonas 37-9278
Rua Tres Rios, 281 — São Paulo

Svetainė «Recreio Fazendinha»
su restoranu ir hoteliu - atdara dieną ir naktį

Daug patogių kambarių, vieta automobiliams, sodas. Puikiai pagaminti valgiai, didelis pasirinkimas užkandžių ir visokių, vietinių ir užsieninių gėrimų. Patogus kampelis praleisti šventes ir savaitgalius.

Savininkas A. SUNGAILA
Av. Dr. Pedro Vicente. 53 - Tremembé - S. Paulo
Autobusas «77» priveža iki durų

Cromeação de Parachoques Barra Funda
DE
Pedro Kalinauskas
ORÇAMENTOS SEM COMPROMISSO
"CARRO PRÓPRIO DE ENTREGA"
RUA BARRA FUNDA, 775 TEL 52-6353 SÃO PAULO

Especialistas em conforto aéreo

têm prazer em servir... DE GRAÇA!

Pelo telefone, ou no balcão da Agência Líbero, uma ordem sua põe em serviço toda uma equipe especializada em proporcionar aos que viajam excepcionais facilidades, sem despesa alguma para o cliente.

As passagens são entregues no seu endereço.

Reservam-se lugares nos hoteis de destino.

Planejam-se excursões e viagens a qualquer parte.

São resolvidos os seus problemas de câmbio.

Para viajar chame

35-2155
34-6000

Agência líbero

às suas ordens

Rua Líbero Badaró, 370

REAL-AEROVIAS

...d'qui para todo o mundo

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Kostas Činčikas-Lietuvis

Pavasaris Lietuvoj

Pavasaris laukais ateina
Ir beldžias grįčion į duris...
Tėvynėj čiulba naują dainą
Aukštai iškilęs vyturys.

Vos saulei patekėjus, rytą,
Nenusiprausęs dar burnos
Iš grįčios vaikas išsirito
Pasiklausyti jo dainos.

Galvutę kelia jis į viršų
Ir rankom trina akeles...
Ech, vieno daikto dar užmirso...
Čia pasikviesti seseles.

Jau nematyt aplinkui sniego,
Tik šûkauja vaikai basi...
Ilgai, kaip žiemą jie nemiega —
Kada ir kur gražiau rasi?!

1940. 4. 8 d., Brasil.

Visata plinta

Mûsų pasaulis smarkiai ei na platin, sako mokslininkai. Plė timasis eina net 38 milijonus my lių per valandą.

Dr. A. E. Lilley ir Dr. E. F. McLain studijuodami žvaigž dę Cyngus pastebėjo, kad ji gr eitai traukiasi tolyn nuo mûsų žemės — net 10,560 mylių per sekundę. Stebėdami kitas mato mas žvaigždes ar saulės astrono mai taipgi pastebėjo jų traukima si viena nuo kitos. Iš to darosi išvada, kad mûsų visata plečiasi.

Visata yra berybė — netu ri nei pradžios nei pabaigos. Bet joje yra eilė solarinių sistemų. Tos sistemos, ar bent viena jų — mûsiškė — plečiasi ir smarkiai didėja.

Tokis raportas patiektas American Association for Ad vancement of Science sąskrid žiui Atlanta, Ga.

Arklio jega

Dažnai mes matome ant į vairių mašinų pažymėjimus H. P., tai sakome, kad ta ar kita mašina turi tiek tai arklio jėgų.

Ištikrųjų arklio jėgos žen klas reiškia darbo galios vienetą, kuris, tačiau, nieko bendro neturi su arklio jėga, ar jo stip rumu. Minėtas darbo galios vie netas angliškai žymimas H. P. (Horse Power), vokiškai — P. S. (Pferdestarke), o lietuviškai reiškia arklio jėgą.

Technikoje priimta arklio jėgos vienietais žyméti mašinų galią. Vienas H. P. yra lygus tokios mašinos galiai, kuri per vieną sekundę laiko nuveikia 75 kilogrametrus darbo. 1-nas kilog rametras yra lygus tokiam dar bui, kurį sunaudojama keliant vieną kilogramą svorio (kg. yra lygus 2.20461 lbs.) vienu metru (metras lygus 39.37 in.) aukš tyn per vieną sekundę. Tad, vie na H. P. yra lygi 75 kgm.-sek., arba 736 voltų.

Arklio jėgos atsiradimo is torija maždaug sekanti.

Tulas Londono bravorinin kas užsaké Džeim'sui Uat'ui (ga ro mašinos išradėjas, gimęs 17 36 m., miręs 1819 m.) pagamin ti mašiną vandens siurbliui ope ruoti. Dėl atlyginimo sutarta, kad bus mokama tiek, kiek arklių ta mašina pavaduos. Pagaminus ma šiną, bravorininkas pakinké prie krumpliaračio patį stipriausį ar klį ir tiek jį verté dirbti, kad pastarasis visai nusilpo. Véliau bravorininko apskaičiavimas pa rodé, kad arklys per vieną se kundę pakélé 75 kilogramus vandens vienu metru aukštyn. Žinoma, tais laikais nebûta met rinės sistemos, kaip ji nevartoja ma šiandien ir Amerikoje. Tada buvo vartojama svarai, pėdos ir t t. Atsiradus metrinei sistemai, ne vien arklio jėgos vienetas, bet ir visi kiti dėsniai pritaikinti pa gal ją, nes ji patogesné ir smul kiausius skaičiavimus galima be klaidų atlikti.

Išmokslintas kvailys yra kvailesnis už nemokslintą.

Išdavikas yra didžiausias priešas.

Cicero)

Žinios
SEMANARIO LITUANO Noticias
AV. TIRADENTES, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo

Alio, Alio, Tautiečiai, alio...

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, š. m. balandžio mėn. 7 d. Dr. V. Kudirkos v. mokykloje, rua Lituania, 67 (Mooca) ruošia įdomų

Vakara

Parque das Nações lietuvių meno mėgėjų būrelis suvaidins Petro Vaičiūno veikalą "TUŠČIOS PASTANGOS", pašoks tautiškus šokius, p. J. Bortkevičienei vadovaujant ir p. V. Pukenytei grojant.

Po to, bendri šokiai iki 4 v. ryto. Šokiams gros puikus orkestras. Veiks geras lietuviškas bufetas.

Tad visi seni ir jauni į grynai lietuvišką vakarą. Tik pasirūpinkite iš anksto pakvietimais, nes prie įėjimo nebus galima gauti. Pakvietimai yra visose S-gos lietuviškose mokyklose ir pas atskirus S-gos narius. Pasirūpinkite ir staliukais, nes jų skaičius yra apribuotas

Vakaro pradžia PUNKTUALIAI 20 val. (8 v.v.) — Pabaiga — 4 v. ryto.

L. S. B. VALDYBA

(atkelta iš 1-mo p.)

teisės visuomet yra smarkiai su varžytos. Bet ir demokratinėse valstybėse jos taip pat yra daugiau ar mažiau varžomos. Visų laisvių kilmės krašte, Prancūzijoje prieškariniais laikais moterys neturėjo balsavimo teisės. Didžiausių laisvių krašte Š. Amerikoje tam tikrose teisėse yra suvaržyti tamsiaodžiai. Net ir pačiose demokratiškiausiose valstybėse yra, tam tikrais atvejais, spaudos, susirinkimu, politinės propagandos suvaržimai, viraujančios tikybos privilėgijos ir taip toliau. Be to viso socialistų yra sakoma, kad visos laisves ir įstatiminės piliečio teisės praktiškai lieka bereikšmės bei bepras mės, jeigu piliečiui nuolat tenka galvoti del pilvo. Vadinasi, paskirai nei medžiaginis nei dvasinis gerbūvis žmogaus negali patenkinti. Tik kai pilietis turi tuos abu gerbuvius, jis turi gerą gyvenimą. Eiliniam, pilkos masės piliečiui, beabejo, medžiaginis gerbuvis stovi pirmoje vietoje. Bet jis ir demokratinėje santvarkoje priklauso nuo tautos kultūros, bei civilizacijos laipsnio, ir tautos gyvenamo krašto gamtos turtų, o be to Žemės ūkyje — dar ir nuo žemės derlingumo ir krašto apgyvenimo tirštumo. Bet ir demokratiškiausioje, kultūringoje ir turtingoje valstybėje žmonių gerbūvis priklauso dar nuo krašto ūkio plano tikslingumo, planu vykdytoju sažiningumo ir žmoniškumo. Demokratiniuose rezimuose, kaip žinoma, egzistuoja kapitalistinė gamybos ir darbo santvarkos sistema. Ji savo pagrinde turi privatinę turto nuosavybę, kurią savininkai tvarko pagal savo nuožiurą. Turtų suskirstimas yra labai nelygus — vieni jų turi labai daug, kiti maža arba nieko. Turtingieji vieni savo didelio turto tvarkyti negali. Jiems tenka naudotis samdomąją darbo jėga. Del darbo santykių susidaro darbdavių ir darbininkų klasės, kuriu interesai yra griežtai priešingi. Žmogaus įgimtas turto troškimas pastūmėjo turtinguosius virsta turto didinimo manija. Turtą bedidindami, kapitalistai stengiasi gamybos išlaidas mažinti, o gaminių kainas kelti. Jeigu viriausybė neturi gamybinių planų ir gamybos nediriguoja, tai pasitaiko, kad į vieną gamybos sritį metasi daug kapitalistų ir pagamina tos sryties gamintų per daug, o kitų gaminių pritrūksta. Ivyksta, taip vadinamos ekonominės krizės, kurių pasiekoje susidaro kadrai bedarbių. Kyla darbo varžytigės, ir darbdavys samdo tuos, kurie sutinka dyrbti už mažesnį atlygini mą. Be to, darbdavys stengiasi gauti didesnį pelną, kaip nuošimtį už įdėtą kapitalą ir gamybos administravimą. Sumažintas darbininkui atlyginimas ir darbdavio padidintas pelnas nutraukia žymią darbininko uždarbio dalį, — tas vadinasi darbininko exploatacija. Su pramonės technikos pažanga didėja darbo konkurencija, nes mašinos pakeičia arba sumažina rankų darbo pareikalavimą. Išradus elektros jėgą garo ir kitas mašinas, pasireiškė didelė bedarbė ir darbo varžymasis. Prasidėjo žiauri darbininkų exploatacija.

(b. d.)

Atsišaukimas i Lietuviška Visuomenę

Brangûs lietuviai, šiandiena kada mes esame atskirti toli nuo savo tėvynės, nuo savo tėvelių, bei brolių ir sesučių, kada mûsų tėvynė aplaistyta brolių nekaltu krauju, tad parodykime laisvajam pasauliui, kad lietuvio idealą ir pasiryžimą kovoti už savo tautą ir tautos laisvę niekas ir niekuomet neįveiks sunaikinti.

Tad brangûs tautiečiai pasistenkime išlaikyti nors pusę valandos per radio bangas lietuvišką žodį, dainą, bei muziką. Te girdi laisvasis pasaulis, kad lietuvis kur nebūtų visuomet buvo ir bus lietuviu.

Tai kviečiame visus Brazilijos lietuvius ir visus kurie mus užjaučia malonėkite prisidėti prie šio radio pusvalandžio išlaikymo, mėnesiniai aukodami kiek kas išgalite.

Radio 9 de Julho Lietuviško Pusvalandžio Finansų Komisija.

Pinigussiųsti šiuo adresu:

Pedro Šimonis
Caixa Postal 4118
São Paulo

Baisi katastrofa Santos mieste

Praeito šeštadienio naktį Santos miestą, jau antrą kartą iš eilės dar šį mėnesį, ištiko baisi tragedija. Panašiai, kaip šio mėnesio 1 dieną, ir dabar užėjo nepaprastai didelis lietus, kuris lijo tokiu smarkumu, kad po neilgo laiko užtvino visas miestas. Kadangi Santos miesto apilinkės yra kalnuotos ir tų kalnų pakrantėse pristatyta daug, daugiausia medinių, namelių, kuriuose gyvena darbininkai, tai patvinęs nuo kalnų vanduo keliose vietose nunešė žemių bei purvo sroves, kurios sugriovė visai, arba apgadino gyvenamus namus ir palaidojo po žemę nespėjusiuos išsigelbėti žmones. Didžiausia nelaimė įvyko šeštadienio nakties 2 val. kur tik vienoje vietoje nuslinkusi dalis kalno užgriovė 7 namus ir palaidojo po žemę 19 gyventojų. Paskutinios tragiškos katastrofos rezultatas buvo, kaip skelbia vietos spauda, 39 žmonės mirė ir virš 100 sužeistų.

Baisus lietus nesiliovė lijęs dar ir sekmadienio dieną, kas dar daugiau pasunkino gyventojų gelbėjimą. Medžiaginiai nuostoliai taip pat nepaprastai dideli, nes pakilęs vanduo net miesto centre užliejo daug krautuvių, sandelių ir gyvenamų namų. Vanduo užpludęs į kavos sandelius sunaikino kavos 50-ties milijonų kruzeirų sumai. Apie 2000 Santos miesto gyventojų liko be pastogės. Nukentėjusiems gyventojams organizuojama visokiariopa skubi pagelba.

Nužudytas

Antanas Mačiulaitis 31 m. amžiaus, nevedęs, gyv. Rua Miranda nha 48 C. V. Esperança, amerikos pilietis. Praeidamas pro vieną barą buvo užklaustas dviejų nepažįstamų vietinių, kurie gėrė, kokia valanda, Mačiulaitis atsakydamas pradėjo su jais kalbėtis, bet po trumpos kalbos susiginčijo su jais ir tuo pat momentu vienas iš tų nepažįstamų smogė jam peiliu kelis kartus į vidurius, nuo kurių jis mirė ten pat vietoje. Po trumpo apklausinėjimo apylinkėje policija sužinojo žmogžudžių pavardes.

Vende-se
Fermento Seco de Cerveja
Cia. Progresso Nacional
Indústria Brasileira de Produtos Alimenticios e Conexos
Rua José Paulino, 717 São Paulo
Telefones: 52-2995 - 51-2913 - 52-6919